

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра Бухгалтерського обліку та аудиту
(повна назва кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності»
(назва магістерської програми)

на тему: «Облік, контроль та аналіз витрат, доходів та фінансових результатів в системі управління малим підприємством (на прикладі ТОВ «ГІТ»)»

Виконавець:

студентка 6 курсу ЗМ групи ЦВФН

Філіпішена Ю.О.

(прізвище та ініціали)

_____ (підпис)

Науковий керівник:

кандидат економічних наук, доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Шерер І. Л.

(прізвище та ініціали)

_____ (підпис)

ОДЕСА – 2018

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Підприємництво займає значне місце у соціально-економічному розвитку не лише окремих регіонів, а й держави в цілому. Саме рівень підприємницької активності обумовлює високі темпи розвитку економіки країни та ефективність її функціонування. Особливе місце серед суб'єктів підприємництва займають малі підприємства. У більшості країн світу питома вага суб'єктів малого та середнього підприємництва у загальній кількості суб'єктів підприємництва досягає 90%, а іноді перевищує 95% [60, с. 34]. Важливість розвитку малого підприємництва підтверджується й тим, що у країнах з розвинутою економікою вклад малих підприємств у ВВП складає майже 50%, а більше половини зайнятих у приватному секторі працюють на малих підприємствах [60, с. 35].

В цих умовах стає гострою і настійною потреба в розробці раціонального облікового процесу формування інформації для цілей управління і контролю господарювання малих підприємств.

Питанням методики та організації обліку на малих підприємствах присвячені роботи В.В. Бабіча, В.О. Ластовецького, Е.І. Свідерського, Т.В. Трофімової. Проблеми і особливості організації внутрішнього контролю на малих підприємствах не знайшли належного відображення на сторінках вітчизняних наукових видань.

Мета дослідження Метою дослідження є вивчення теоретичних засад та практичних особливостей обліку та контролю діяльності підприємств малого бізнесу, формулювання висновків та надання пропозицій щодо вдосконалення діючої практики.

Завдання дослідження:

- вивчити законодавчі та нормативні акти, що регламентують питання організації бухгалтерського обліку і внутрішнього контролю на малих підприємствах, і визначити характер дії тенденцій нормативного регулювання на методику обліку окремих об'єктів бухгалтерського спостереження;
- дослідити особливості організації бухгалтерського обліку і контролю на малих підприємствах і обґрунтувати вибір концепції побудови системи обліку, що задовольняє вимогам управління підприємством в умовах ринкових стосунків;
- удосконалити форми первинної облікової документації і систему документообігу стосовно специфіки малих підприємств;
- вивчити порядок формування бухгалтерської та податкової звітності малих підприємств, визначити можливості вдосконалення;
- проаналізувати систему внутрішнього контролю діяльності досліджуваного підприємства та надати рекомендації щодо її поліпшення.

Об'єкт дослідження. Об'єктом дослідження є система бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю витрат, доходів та фінансових результатів малих підприємств.

Предмет дослідження. Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних, організаційних і практичних засад обліку, контролю та аналізу витрат, доходів та фінансових результатів малих підприємств.

Методи дослідження. Методичною основою дослідження є

загальнонауковий діалектичний метод, методи індукції, дедукції. У роботі використано такі методи дослідження, як: аналіз, прогностичний метод, специфічні методи наукового дослідження (групування, порівняння, узагальнення економічних показників), математичні методи, методи математичної статистики. Методика дослідження сформована на спостереженні, характеристиці облікових процесів і явищ, узагальненні чинних методик обліку витрат та обґрунтуванні напрямів їх удосконалення.

Інформаційна база дослідження. В процесі дослідження використовувалися законодавчі, нормативні і інструктивні матеріали в області бухгалтерського обліку і оподаткування, праці вітчизняних і зарубіжних економістів, інформаційні ресурси мережі Інтернет, результати спостережень та логічних викладів щодо організації обліку та внутрішнього контролю в ТОВ «ГІТ» за 2016 – 2017 рр.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (65 найменувань) та 15 додатків. Загальний обсяг роботи становить 96 сторінки. Основний зміст викладено на 87 сторінках. Робота містить 11 таблиці, 8 рисунків.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра підготовлено до публікації тези доповіді на X Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених, аспірантів, здобувачів і студентів «Сучасні проблеми і перспективи розвитку обліку, аналізу і контролю в умовах глобалізації економіки» на тему: «Можливості удосконалення обліково-аналітичного забезпечення управління фінансовими результатами підприємства».

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі розглянуто нормативно-правове забезпечення облікової системи малих підприємств. Показано особливості організації обліку доходів та витрат. Висвітлено особливості спрощеної системи оподаткування малих підприємств.

Розглянуто актуальні аспекти організації обліку та оподаткування на малому підприємстві.

В другому розділі проведено дослідження з питань практики обліку витрат, доходів та фінансових результатів в ТОВ «ГІТ», проаналізовано стан системи внутрішнього контролю на підприємстві.

В третьому розділі виконано Аналіз витрат, доходів та фінансових результатів ТОВ «ГІТ». Визначено можливості удосконалення організації обліку доходів витрат та фінансових результатів. Побудовано модель обліково-аналітичного забезпечення управління фінансовими результатами ТОВ «ГІТ».

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити такі основні висновки.

Для суб'єктів малого підприємництва – юридичних осіб передбачено дві системи оподаткування: загальна та спрощена. До основних переваг загальної

системи можна віднести відсутність обмежень у видах діяльності та обсягу доходу, а також і те, що розмір сплачуваного податку на прибуток прямо залежить від обсягу прибутку за звітний період. Малі підприємства, що обирають спрощену систему оподаткування отримують можливість спрощеного ведення обліку і звільнення від низки податків і обов'язкових платежів.

Крім того, суб'єктам малого підприємництва – юридичним особам запропоновано ряд форм ведення обліку: проста, спрощена та журнальна. При цьому обрання простої та спрощеної форми організації обліку можливо тільки для тих суб'єктів малого підприємництва, що знаходяться на спрощеній системі оподаткування. Перевагами спрощеної форми ведення обліку є простота його ведення та відносно невисока витратомісткість. Тоді як журнальна форма обліку забезпечує його інформативність.

Особливістю спрощеного плану рахунків є значно менша кількість рахунків бухгалтерського обліку, тоді як перевагою застосування загального плану рахунків є більша деталізація облікової інформації.

Для суб'єктів малого підприємництва передбачена можливість складання Фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва (форми №1-м, 2-м) та Спрощеного фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва (форми №1-мс та 2-мс). Так, відповідно до Податкового кодексу України – юридичні особи – платники єдиного податку третьої групи (юридичні особи), для складання Спрощеного фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва, ведуть спрощений бухгалтерський облік доходів та витрат.

Дослідження питань організації обліку суб'єктів малого підприємництва, беззаперечно, є актуальним, оскільки існує певна необхідність у підвищенні ефективності діяльності малих підприємств. У зв'язку з цим, перспективами подальших досліджень у сфері бухгалтерського обліку суб'єктів малого підприємництва є розробки щодо підвищення інформативності обліку та забезпечення прийняття ефективних управлінських рішень.

Формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати ТОВ «ГІТ» та їх відображення у фінансовій звітності здійснюється відповідно П(С)БО 16 «Витрати».

Для відображення господарських операцій з обліку витрат використовуються рахунки класу 8 і 9.

В наказі про облікову політику ТОВ «ГІТ» інформація щодо організації обліку витрат відсутня.

Бухгалтерія підприємства відображає виробничі витрати без використання рахунків 23 «Виробництво» і 91 «Загальновиробничі витрати». Це не дозволяє організувати облік витрат і калькулювання собівартості у розрізі окремих замовлень, достовірно визначати обсяг незавершеного виробництва, аналізувати їх склад та динаміку, приймати необхідні управлінські рішення по їх зниженню.

Доходи досліджуваного підприємства ТОВ «ГІТ» визначаються згідно з П(С)БО 15 «Дохід».

Характерним для ТОВ «ГІТ» як суб'єкта малого підприємництва – платника єдиного податку є застосування касового методу нарахування доходів для цілей

оподаткування, тобто це означає, що всі операції для цілей оподаткування єдиним податком реєструються тільки тоді, коли відповідні гроші отримуються або сплачуються. Облік на касовій основі не відповідає загальноприйнятим принципам бухгалтерського обліку, однак його застосування на ТОВ «ГІТ» є цілком прийнятним та доцільним з огляду на податкове законодавство.

Матеріали проведеного дослідження свідчать про задовільний в цілому стан організації обліку витрат, доходів та фінансових результатів на досліджуваному ТОВ «ГІТ».

Результати економічного аналізу витрат, доходів та фінансових результатів ТОВ «ГІТ» свідчать про наступне.

Підприємство протягом аналізованого періоду мало прибуток. Його величина протягом року збільшилася. Цьому сприяло збільшення чистого доходу підприємства. До негативних тенденцій необхідно віднести зростання загального обсягу витрат.

Факторний аналіз чистого прибутку говорить про те, що загальна сума чистого прибутку збільшилася протягом досліджуваного періоду завдяки росту цін, збільшення обсягу наданих послуг, скорочення загальної суми собівартості наданих послуг. Негативний вплив, на чистий прибуток здійснили наступні фактори: збільшення розміру інших операційних витрат та зменшення розміру інших операційних доходів та інших доходів.

Недоліком організації обліку доходів, витрат та фінансових результатів на досліджуваному підприємстві є відсутність відповідних положень у обліковій політиці підприємства.

ТОВ «ГІТ» є малим підприємством та згідно діючому законодавству визначає фінансовий результат у звітності один раз на рік. Враховуючи специфіку діяльності досліджуваного підприємства така періодичність не є оптимальною. Для організації ефективного управління витратами, доходами та фінансовими результатами ТОВ «ГІТ» доречним, на наш погляд, є щомісячне визначення фінансового результату, що необхідно визначити в обліковій політиці підприємства.

Використання облікової політики є ефективним засобом підвищення рентабельності господарської діяльності підприємств та забезпечення стійкого фінансового стану суб'єктів господарювання. Облікова політика в частині доходів, витрат та фінансових результатів має вагоме значення для ефективної організації бухгалтерського обліку, тому що доцільність, обґрунтованість та деталізація процесу обліку доходів, витрат та фінансових результатів потрібна для ухвалення управлінських рішень, визначення результатів діяльності підприємства, виконання певних завдань структурними підрозділами, визначення фактичної ефективності організаційних заходів щодо розвитку й вдосконалення господарської діяльності підприємства. Запропоновані рекомендації щодо формування складових облікової політики в розрізі наведених елементів сприяють створенню належного механізму управління процесами обліку витрат, доходів та фінансових результатів господарюючої одиниці.

Застосування запропонованої моделі управління витратами, доходами і фінансовими результатами у практичній діяльності ТОВ «ГІТ» надасть, на наш

погляд, можливість суттєво систематизувати роботу із планування та управління доходами досліджуваного підприємства.

З метою удосконалення обліково-аналітичного забезпечення управління фінансовими результатами на досліджуваному підприємстві слід приділити увагу удосконаленню процесу формування інформації про фінансові результати в системі обліку.

Розширення робочого плану рахунків у частині обліку доходів та витрат дасть змогу керівництву підприємства виділити найбільш прибуткові та збиткові напрями діяльності та ринки збуту на підставі аналізу доходів та витрат спрогнозувати майбутні обсяги продажів та розробити стратегію розвитку підприємства в майбутньому.

Наведені рекомендації сприятимуть більш повному розкриттю даних про доходи, витрати та фінансові результати підприємства, що дасть змогу поліпшити інформаційне забезпечення процесу управління фінансовим результатом і буде сприяти підвищенню ефективності діяльності досліджуваного підприємства.

АНОТАЦІЯ

Філіпишена Ю.О. «Облік, контроль та аналіз витрат, доходів та фінансових
(прізвище та ініціали студента) *(назва кваліфікаційної роботи)*
результатів в системі управління малим підприємством (на прикладі ТОВ «ГІТ»).
 кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності
«071 Облік і оподаткування» за магістерською програмою
«Облік, аудит і оподаткування в управлінні підприємницькою діяльністю»
 Одеський національний економічний університет
 м. Одеса, 2018 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – система обліку, контролю та аналізу витрат, доходів та фінансових результатів в системі управління малим підприємством.

У роботі розглядаються нормативно-правове забезпечення облікової системи малих підприємств, особливості спрощеної системи обліку доходів та витрат і оподаткування малих підприємств, актуальні проблеми обліку та оподаткування малих підприємств.

Проаналізовано діючу практику обліку та внутрішнього контролю витрат, доходів та фінансових результатів на ТОВ «ГІТ».

Запропоновано заходи щодо удосконалення організації обліку та внутрішнього контролю шляхом доробки облікової політики стосовно витрат, доходів та фінансових результатів. Розроблено структурно логічну модель управління фінансовими результатами ТОВ «ГІТ».

Ключові слова: облік, контроль, аналіз, управління оподаткування, витрати, доходи, фінансові результати.

ANNOTATION

Filipyshena J. «An account, control and analysis of charges, acuestss and financial
(students surname and initials) (work title)

results, is in control system by a small enterprise (on the example of LTD «GIT»),

qualifying work for obtaining an educational master's degree in a specialty

«071 Accounting and taxation» for a master's degree program

«Accounting, audit and taxation in the management of entrepreneurial activity»

Odessa national economic university

Odessa, 2018

Master's qualification work consists of three sections. The object of research - the system of account, control and analysis of charges, acuestss and financial results is in control system by a small enterprise.

In-process examined normatively-legal providing of the registration system of small enterprises, feature of the simplified system of accounting of incomes and charges and taxation of small enterprises, issues of the day of account and taxation of small enterprises.

Operating practice of account and internal control of charges, acuestss and financial results on Ltd «GIT » is analyzed.

Events offer in relation to the improvement of organization of account and internal control by the revision of registration politics in relation to charges, acuestss and financial results. A logical case of LTD. "GIT" financial results frame is worked out structurally.

Key words: account, control, analysis, management, taxation, charges, acuestss, financial results.